

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ
ВETERANІВ «ЛІСОВА ПОЛЯНА»
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

04075, м. Київ-75, Пуша-Волиця, 7-а лінія тел.(факс) 073 450 6000 E-mail:polyanalisova@gmail.com

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Довідково про ДЗ «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» МОЗ України»

Будівля ДЗ «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» МОЗ України» була побудована в 1974 році. З 1975 по 1989 р.р. санаторій «Лісова поляна» належав Четвертому Головному Управлінню при Міністерстві охорони здоров'я УССР і обслуговував радянську партійну еліту, фактично був частиною закритої системи санаторно-курортних закладів. Після розпаду СРСР заклад був перепідпорядкований МОЗ України та перейменований в ДЗ «Український госпіталь для воїнів – інтернаціоналістів «Лісова поляна» (далі – Госпіталь). Близько 30 років, заклад обслуговував тільки учасників бойових дій в Афганістані і переважно виконував функцію санаторію.

З 2014-го року перед державою Україна постали нові виклики. Істотно збільшилась кількість українських громадян, що зазнали бойового стресу, мають наслідки черепно-мозкових травм та суттєве погіршення психоемоційного та фізичного стану пов'язане з власною участю у захисті Батьківщини або втратою близьких, що приймали участь у бойових діях на сході України.

В 2017-му році робочою групою фахівців в галузі психічного здоров'я та МОЗ України було розпочато роботу над удосконаленням надання допомоги ветеранам у сфері психічного здоров'я з проектом створення на базі Госпіталю Центру лікування посттравматичного стресового розділу (ПТСР). У цьому ж році було змінено назву та Статут Госпіталю на ДЗ «Госпіталь ветеранів «Лісова Поляна МОЗ України» (став правонаступником Госпіталю), згідно якого він має додаткову спеціалізацію на наданні допомоги у сфері психічного здоров'я та обслуговує всіх учасників бойових дій (не тільки «афганців»); осіб, які не отримали такий статус (добровольці), а також людей, які пережили полон та насильницькі дії на території проведення антитерористичної операції / операції об'єднаних сил.

В березні 2019 року на підставі конкурсу на посаду головного лікаря обрано Ксенію Возніцину. Основою конкурсної пропозиції була Концепція створення Національного Центру психічного здоров'я ветеранів на базі Госпіталю (**MentalHealthCareHUB**) з акцентом на лікуванні не тільки ПТСР, а й посткомоційного синдрому, залежностей від психоактивних речовин (ПАР), роботою з людьми, що пережили полон та тортури, як самих актуальних та самих нереалізованих проблем серед ветеранської спільноти та військовослужбовців. Згідно Концепції затверджена Стратегія розвитку закладу, яка триває.

В 2022 з початком широмасштабного вторгнення росії робота Госпіталю набула особливого значення, визначена його методична роль, що відобразилось в змінах Статуту та назва «Госпіталь» була змінена на ДЗ «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» МОЗ України.

Актуальність сталої роботи Центру психічного здоров'я та реабілітації ветеранів

*Збереження психічного здоров'я військовослужбовців та ветеранів є найбільш актуальним та найменш реалізованим завданням для України. Розлади у психічній сфері, які виникають внаслідок бойових дій, мають особливо тяжкі та сталі прояви. Вплив травматичних подій розповсюджується не лише на безпосередні жертви, а й охоплює набагато ширше коло: ефекти травматизації охоплюють їх сім'ї, оточення, працівників рятувальних, соціальних служб, волонтерів тощо. Окрім того, до теперішнього часу не приділяється належної уваги питанням клініки, діагностики та терапії **посткомоційного синдрому**, який також супроводжується тривалими психосоціальними наслідками. Кількість людей, які отримали легку ЧМТ (в майбутньому – посткомоційний синдром) внаслідок дії вибухової хвилі на сьогоднішній день є колосальною за рахунок використання агресором артилерійської зброї в надвеликих масштабах.*

*Травматичні події війни стосуються не тільки військовослужбовців, але й великої кількості цивільного населення. Ворог не обирає методів, порушує всі відомі до цього правила та канони ведення війни. Світ жахнувся від нових проявів не тільки масштабних руйнувань, але й тотального геноциду у проявах, яких раніше ніхто навіть не уявляв. Одним з таких проявів є **безпрецедентна кількість полонених (військових і цивільних) і осіб, які піддавались катуванням, жорстокість яких примусила здригнутись все цивілізоване людство.***

Саме тому, в 2019 році на базі ДЗ «Госпіталь ветеранів війни «Лісова поляна» МОЗ України» вперше в Україні розпочав роботу Державний заклад «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр «Лісова поляна»), який став повним правонаступником згаданого вище ДЗ «Госпіталь ветеранів війни «Лісова поляна» МОЗ України. Центр «Лісова поляна» спеціалізується на лікуванні розладів, пов'язаних з **бойовим стресом**, наслідками черепно-мозкових травм (**посткомоційний синдром – «автограф війни»**), в тому числі допомога особам, що пережили полон та тортури в поєднанні з кращими практиками **фізичної реабілітації**. Окрім лікувально-реабілітаційної функції, Центр «Лісова поляна» акумулює досвід зі всієї країни, забезпечує мережу деталізованими інструментами та методиками, в тому числі на підставі адаптації «готових рішень» в світі, створює систему обміну досвідом, навчання, підвищення кваліфікації фахівців, супервізії, що реалізується через функціонування **Тренінгового центру** на базі закладу.

Окрім роботи з травмареlevantними розладами, Центр «Лісова поляна» єдиний в Україні заклад, який є експертним:

- *в допомозі людям, що пережили полон та катування, що базується на вивченні міжнародного досвіду (Клініка з прав людини, Нью-Йорк; DIGNITY, Женевський Фонд протидії тортурам) та власного досвіду ведення такої категорії осіб з 2015 року. Командою розроблені протоколи клінічного ведення випадку мультидисциплінарною командою, методичні рекомендації для фахівців широкого профілю, лікарів. Частина команди лікарів Центру навчена документування наслідків тортур з Стамбульським протоколом.*

- *в лікуванні та реабілітації наслідків дії міно-вибухової хвилі: закритої черепно-мозкової травми, струсу головного мозку, акубаротравми. Таке ураження називають «автографом війни», а в у мовях повномасштабної війни сьогодні така травма є однією із розповсюджених серед військовослужбовців, а наслідки будуть спостерігатись у ветеранів ще багато років.*

На сьогодні Центр «Лісова поляна» є унікальним за переліком надання специфічних послуг у сфері психічного здоров'я, заснованих на доказових практиках та з «recovery-oriented» принципом надання допомоги в поєднанні з фізичною реабілітацією.

Центр «Лісова поляна» відноситься до багатoproфільного закладу охорони здоров'я (згідно Наказу МОЗ № 385 від 28.10.2002р.), має потужність в 220 ліжок. На етапі гострого перебігу симптомів асоційованих зі стресом розладів, кризових психологічних станів, які можуть нести загрозу для безпеки та життя пацієнта, проводяться невідкладні і термінові заходи з госпіталізації та застосовуються інтенсивні кризові втручання для запобігання суїцидної та гоміцидної поведінки в режимі цілодобової допомоги.

Основним завданням Центру «Лісова поляна» є надання вторинної (спеціалізованої), у тому числі екстреної, медичної (психологічної) допомоги, зокрема:

запобігання загостренню кризових психологічних станів, виконання відповідних діагностичних та/або терапевтичних процедур;

надання реабілітаційної допомоги в гострому періоді.

Центру «Лісова поляна» виконує свої завдання шляхом організації:

цілодобового надання вторинної (спеціалізованої) та екстреної медичної (психологічної) допомоги пацієнтам;

надання консультативної та діагностичної спеціалізованої медичної допомоги;

надання реабілітаційної допомоги під час гострого періоду.

Багато років заклад не отримував фінансування на капітальні видатки, тобто на виконання капітальних ремонтів та модернізації. З початком активного розвитку закладу з 2019 року суттєвим зрушенням в оновленні, оснащенні та його розбудови стало фінансування, отримане вперше за багато років за рахунок державного бюджету в 2021 році по капітальних видатках на 33 047 300,00 грн: 10 638 500,00 грн – обладнання, 22 408 800,00 грн. – капітальний ремонт. Таке фінансування дало поштовх для початку проведення капітального ремонту частини Центру та практично закрило потреби по відновленню обладнання, як медичного і реабілітаційного, так і господарчого.

Широкомасштабне вторгнення росії завадило продовженню державного фінансування реновації закладу, проте важливість його роботи виросла в рази!

Існують невідкладні заходи для реалізації в 2023 році, які дозволять вивести унікальний за своєю концепцією заклад на новий рівень надання допомоги та умов перебування гідних тих, хто нас захищає!

Так, в Центрі «Лісова поляна» передбачається поетапне оновлення та модернізація.

Дана пропозиція, що подається відповідно до вимог Порядку використання коштів з рахунка для задоволення потреб охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2022 року № 491 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 року № 728) стосується потреби в виконання таких робіт: збір вихідних даних для проектування та виконання наступних робіт з проектування будівництва Державного закладу «Центр психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» МОЗ України за адресою місто Київ, Пуща-Водиця, 7-ма лінія (в тому числі експертиза проєкту), зокрема:

1. Отримання необхідних вихідних даних для проектування: - 1 159 190,23 грн., строк виконання робіт – 1,5 місяці;
2. Капітальний ремонт вхідної групи та фойє – 745 456,80 грн., строк виконання робіт – 4 місяці;
3. Капітальний ремонт (термомодернізація) фасаду будівлі – 1 829 804,40 грн., строк виконання робіт – 5 місяці;
4. Капітальний ремонт відділення реабілітації уражень опорно-рухового апарату – 576 147,60 грн., строк виконання робіт – 3 місяці;

5. Капітальний ремонт палатних корпусів – 3 180 816,00 грн., строк виконання робіт – 4 місяці;
6. Капітальний ремонт / реконструкція зовнішніх інженерних мереж – 384 595,20 грн., строк виконання робіт – 3 місяці;
7. Благоустрій прилеглої території до будівлі – 1 032 548,40 грн., строк виконання робіт – 3 місяці.

Загальна вартість робіт – 8 908 558,63 грн. Одиниця виміру робіт – одна робота. Вартість за одиницю предмета закупівлі - 8 908 558,63 грн.

Вартість робіт обраховано відповідно до Кошторисних норм України «Настанова з визначення вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво» залученим фахівцем – Олійник Ірина Володимирівна (Сертифікат - Серія АР №001555, що підтверджує кваліфікацію особи, яка склала кошторисні розрахунки, додається). Кошторисні розрахунки додаються.

Планований загальний строк виконання робіт (якщо виконання всіх етапів робіт буде розпочато одразу) – 6 місяців від початку виконання робіт.

Після завершення робіт з проектування та затвердження проектної документації Центр «Лісова поляна» зможе розпочати будівельні роботи з оновлення та модернізації закладі, в результаті чого заклад зможе надавати медичну допомогу ще більш якісно. Це особливо важливо саме тепер, коли Україна знаходиться у перехідному стані формування державних інституцій, і матиме вплив подальшу долю більшості населення України й головне – тих, хто кожного дня захищає нас, ризикуючи своїм життям (Національні центри психічного здоров'я ветеранів успішно функціонують в системах допомоги ветеранам в країнах з великим досвідом такої роботи, а саме: США, Хорватії).

Директор

Ксенія ВОЗНІЦИНА